

FILMFESTIVALUTSTILLER

CHRISTIAN MESSEL

HAUGESUND BILLEDGALLERI 18. AUGUST - 29. SEPTEMBER 2019

KULTURRÅDET
Arts Council
Norway

CHRISTIAN MESSEL – ET OMVENDT PERSPEKTIV

Filmfestivalutstillingen i Haugesund Billedgalleri 18. august - 29. september 2019

CHRISTIAN MESSEL I SAMTALE MED BEATE PETERSEN

Hva er det vi holder for viktig? Hva anser vi for å være av verdi? Hvordan ville ting sett ut, om vi benyttet en annen målestokk? Dette er spørsmål som har stått sentralt i mange av Christian Messels arbeider. Siden han gikk ut av Kunstakademiet i Oslo i 2006 har han gjort seg bemerket med omhyggelig utarbeidede og detaljerte tegninger, som er utført i blekk, og som umiddelbart minner om forstørrede kobberstikk. Mange av tegningene er en form for montasjer, basert på fotografier og malerier laget av andre. I enkelte arbeider har han også brukt stempler som avgir streker og prikker i et rasterlignende mønster som korresponderer med hans egen måte å tegne på. Eller han har tegnet med blekk som ikke er lysekte, slik at tegningen utviskes etter noen år. Slik har han slått kiler inn i forestillingen om kunstnerisk autentisitet, og brakt opp spørsmålet om forholdet mellom kopi og original, bestandighet og forgjengelighet.

Også tematisk har spørsmålet om verdi stått helt sentralt. Ofte har han basert arbeidene sine på ikoniske fremstillinger av statsledere eller seierherrer, og fjernet, forskjøvet, forstørret eller forminskert deler av motivet. På den måten har han snudd opp ned på relasjonen mellom de mektige og de avmektige, mellom historiens seierherrer og de anonyme som omga dem.

I andre bilder har han dratt en linje mellom fortidens og samtidens maktytringer. Blant annet laget han i 2012 en adaptasjon av Charles Le Bruns maleri *Chancellor Séguier at the Entry of Louis XIV into Paris* fra 1660. I det opprinnelige maleriet ser man kansleren på hesteryggen omgitt av pasjer, der den harmoniske fremstillingen i gyllenblå toner understreker statsmannens opphøydhed. I Messels tegning er kanslerens

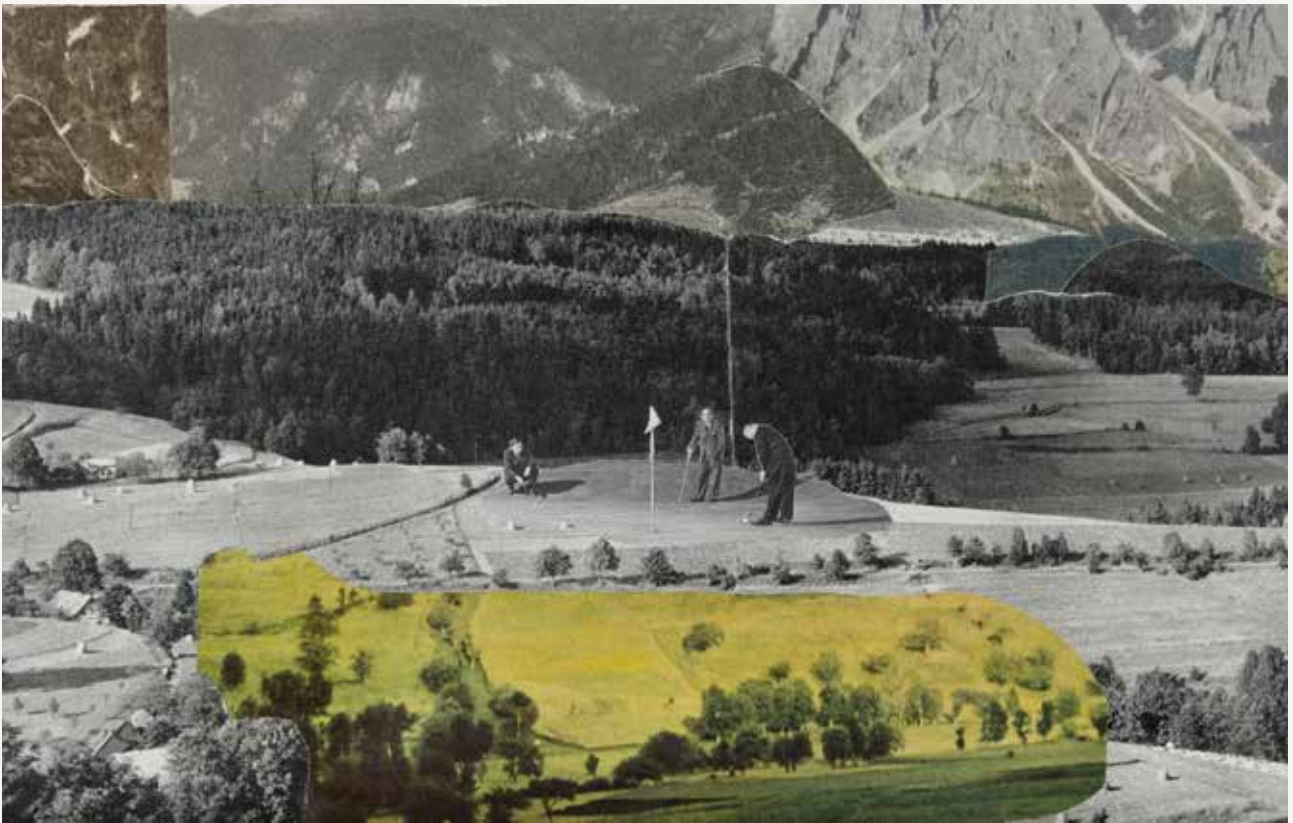
plass inntatt av en moderne forretningsmann som kjeft holder tommelen opp. Med andre ord: Om makten i dag gestaltes på en annen måte enn før, og de privilegerte uttrykker seg gjennom folkelige gester, finnes det fortsatt klasser og hierarkier.

At folkeliggjøring er en form for forkledning er også et tema han berører i ett av hovedverkene i denne utstillingen – i den grad man overhodet skal kunne snakke om hovedverk i en utstilling som stiller spørsmål ved verdivurderinger og hierarkisering. Her, i en stor og møysommelig utarbeidet tegning, har en ørn antatt overkroppen til en svane.

– Ørnen har tradisjonelt vært symbolet på mektige nasjoner eller imperier, og forbindes med noe fryktinngytende. Blant annet har Tyskland, Polen, Albania, USA og Mexico en ørn enten på flagg, segl eller i riksvåpenet. Men i politikken i dag tenker man ikke at makt gir rett. Man maskerer seg heller. Bomber man Libya begrunner man det med humanistiske hensyn, ikke med geopolitiske interesser. Det var dette jeg tenkte på med denne ørnen som fremstår som svane, men fremdeles har klør. Den kler seg ut og anstendiggjør seg, og er en slags ulv i fåreklær.

– Men også svanen kan være aggressiv?

– Ja. Men det er ikke slik man fremstiller den i kunsthistorien. Der representerer den noe vakkert og rent.

"Item 46 (Alle skal i jorden)", collage, 14,8 x 25,2 cm.

EN FIN ALLROUNDER

Forholdet mellom kopi og original er ett av omdreiningspunktene i Messels kunstnerskap. Hva vi holder for viktig og ikke, er et annet. Lett av sine seneste malerier, malt i eggtempera, har han sammenstilt det monumentale med det uanselige og dagligdags: En oppvasksåpe, en rakettoppskytning, en løk og Triumfbuen, alt i nøyaktig samme høyde.

– I eldre religiøse malerier anvendte man ofte et verdiperspektiv, der det som var viktig var stort, og det mindre viktige var lite. Her er det motsatt. Alt er likestilt og har samme verdi.

– Men ikke bare har de lik størrelse og karakter, de har også lik materialitet. Eksempelvis har løken fått en skulpturell form, nesten som om den er laget i tre. Triumfbuen er på sin side litt skjev og vaklevoren, og avviker fra den massive og monumentale formen den har i virkeligheten.

– Det har jeg ikke tenkt på. Men jeg har nok villet at ting skal passe sammen, og at lyssettingen skulle være lik på alle tingene.

– Men tanken er altså å sidestille objekter som vi vanligvis tilskriver veldig ulik verdi?

– Ja, det var det som var tanken. I stedet for løken kunne jeg brukt en nepe. Men jeg har allerede benyttet den i noen av bildene mine, fordi den historisk sett har vært så viktig. Dyrket man neper etter korn, ble jordas fruktbarhet gjenvunnet og man unngikk å legge den brakk. Også poteten har vært viktig historisk sett, selv om den oppfattes som en litt stusselig grønnsak. Selv har jeg foreløpig valgt å ikke bruke den, annet enn som potetplante. Løk er en fin allrounder. Den kan egentlig brukes til alt.

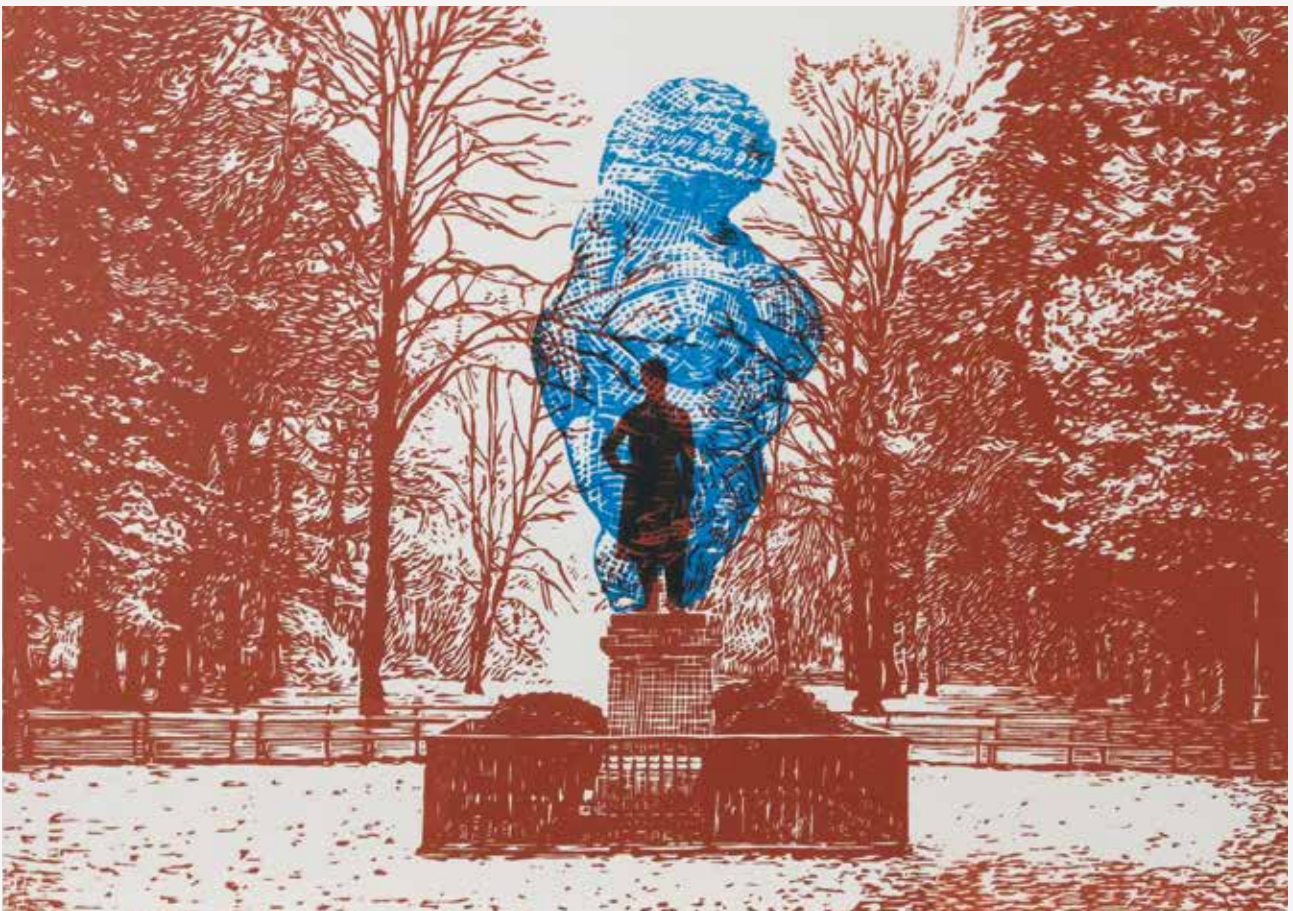
DET VIKTIGE OG UVIKTIGE

At det som ikke koster all verden, og som vi gjerne anser som trivielt og dagligdags, likevel kan være grunnleggende viktig i våre liv, er en tanke som går igjen i mye av Messels produksjon. Det kommer til uttrykk på ulike måter. I et annet maleri, også det utført i eggtempera, har Messel tatt utgangspunkt i en skulptur av havguden Poseidon som holder en trefork, med sønnen Triton ved siden av. Poseidon var sjøfarernes gud. Ble han fornærmet stakk han treforken i bakken og skapte jordskjelv og oversvømmelser. Hos Messel har imidlertid havguden fått et ekstra par hender som holder en vaskekest. Det er et redskap som definitivt ikke forårsaker de samme katastrofene. Snarere er det et symbol på et tungt, repetitivt og i stor grad underkjent arbeid, som opp gjennom historien hovedsakelig har vært utført av kvinner. Nok en variant av dette temaet finner man i tegning laget med utgangspunkt i Charles Le Bruns bilde *Chancellor Séguier at the Entry of Louis XIV into Paris*. Det har Messel brukt flere ganger. Som nevnt innledningsvis laget han en versjon der kansleren var erstattet med en moderne forretningsmann. Nå er det høytidelige motivet kombinert med en tegning av ett av de mest kjente fotografiene fra den andre verdenskrig, nemlig det der amerikanske soldater reiser flagget på toppen av fjellet Mount Suribachi under slaget om Iwo Jima i 1945.

– Dette er faktisk et iscenesatt fotografi. Heisingen av det amerikanske flagget, som er selve bildet på slutten av Stillehavskrigen, gikk ikke for seg på den måten. Det er ikke slik krig ser ut. Fotografen tok to bilder. Og krig er som i det første bildet, der soldatene sitter på kne og er nervøse. I det andre bildet ble soldatene stilt opp på nytt, slik at motivet skulle bli mer ikonisk. Det likner krigsbildene i malerkunsten der herskerne alltid sitter på hest og ser stolte ut. Men virkeligheten er ikke alltid så heroisk som den blir fremstilt.

"Item 32", eggtempera på lerrett, limt på plate, 90 x 134,5 cm.

"Item 39", linotrykk, 32 x 42,5 cm.

"Item 45", akvarell og collage på papir, 34,2 x 50,6 cm.

– *Flaggstangen de amerikanske soldatene holder blir også forlenget i parasollstangen som holdes over Séguier?*

– De passet så bra sammen. Jeg synes også det var interessant med disse soldatene som står og heiser det som i etterkrigstiden blir sett på som selve symbolet på friheten – det amerikanske flagget – for så å la flaggstangen gå over i en parasoll som blir holdt oppe over en gammel overklasse. Det er selvfølgelig ikke slik at det ene har ført til det andre. Men jeg tenker at det er en måte å vri motivet på og dermed forandre meningen i bildene. Det dreier seg om å lage en sammensetning som fungerer.

PÅ SKOLEBENKEN

Om Messel til nå hovedsaklig har arbeidet med tegning og collage, har han i den senere tiden utvidet repertoaret. Han har malt i eggtempera og trykket linoleumstrykk. Han har også laget en fire minutter lang animasjonsfilm, basert på stop motion teknikk. I denne bruker han elementer fra de andre verkene sine. Et utklipp forsvinner bak en søyle i papp og kommer ut på den andre siden som et annet utklipp. Eller silhuetten av en mann og en kvinne fylles med bilder blant annet av jegere, seiersrelietter, det 20 000 år gamle fruktbarhetssymbolet Venus fra Willendorf og den nedrevne Vendômesøylen, slik den lå under Pariskommunen i 1878. Det siste er et motiv Messel også har tegnet, men som han har plassert inn i et moderne Paris, som om søylen ikke hadde blitt gjenreist.

– *Kan du si litt om utgangspunktet for filmen?*

– Min opprinnelige plan var å ta stillfotografier av ulike collageelementer i ulike sammensetninger og montere dem som en

fotoserie. Det var nærmest et pedagogisk prosjekt, der jeg ville få frem hva som skjedde når man puttete ett bilde sammen med et annet. Men da jeg satt og flippet igjennom bildene på kameraet, oppdaget jeg at de også fungerte som film. Så filmen er et slags metaaspekt i forhold til hva jeg jobber med ellers.

– *I filmen har også triumfbuer og templer fått spinkle og vaklevarne ben å gå på, og ramler sammen en etter en?*

– Ja. Man tror at status quo vil fortsette inn i evigheten. Man klarer ikke å tenke seg at noe vil falle. Men realiteten er jo at imperiene faller. Så om monumentene er massive konstruksjoner, bygget i et bestandig materiale, blir de i denne filmen lette og vaklevarne, og faller som ingenting.

– *Visste du hva du bega deg inn på, da du begynte å lage animasjon? Det er et ganske tidkrevende arbeid som ligger bak?*

– Det er det. Heldigvis var jeg ikke klar over det da jeg startet.

CHRISTIAN MESSEL

Født i 1980 og bor i Oslo. www.christianmessel.com

UTDANNING

2002 - 2006 Kunstakademiet, KHIO, Oslo
1999 - 2001 Strykejernet Kunstscole, Oslo

SEPARATUTSTILLINGER

2019 - Galleri K, Oslo (kommende)
2019 - Haugesund Billedgalleri (kommende)
2017 - Galleri K, Oslo "Fakes are in Fashion"
2015 - Noplace, Oslo "Montages"
2014 - Galleri F15, Moss "The Voice of Authority"
2013 - Galleri K, Oslo "Anyone for Tennis?"
2012 - Galleri 19, Oslo "Collager"
2010 - Galleri K, Oslo "Tegninger, plagiat og collager"
2008 - Galleri K, Oslo "Unn Fahlstrøm og Christian Messel"
2007 - Tegnerforbundet Galleri, Oslo
2005 - Galleri 21:25, Oslo

GRUPPEUTSTILLINGER

2018 - Hvitsten Salong, Hvitsten
2017 - Hvitsten Salong, Hvitsten
2016 - Teckningsmuseet, Laholm, "Alluring landscapes, deceptive twilight"
- "En kollektiv psykogeografisk guide til Oslo"
2015 - Nils Ass Kunstverksted, Inderøy
2014 - Grafill, Oslo, "Forslag til Norges nye seddelserie: havet"
2013 - Podium, Oslo, "En kollektiv kraftanstrengelse for tapte saker" 2010 - Kube Kunst Museum, Ålesund, "Tor Juuls samling"
2009 - Galerie Susan Nielsen, Paris, "Rock Paper Scissors"
- Østmarka, Oslo, "Gallery Dammit, Earth in My Gallery!"
2008 - Scope Basel (Galleri K)
- Lillehammer Kunstmuseum, "Strek i bevegelse"
2007 - Henie Onstad Kunstmuseum, "Clusters, Nordea Norge Kunstsamling"
- Art Forum Berlin (Galleri K)
- Oslo Kunstforening
2006 - Stenersenmuseet, Oslo, "Avgangsutstilling for Statens Kunstakademi"
2005 - Galleri Seilduken, Oslo.
2004 - Salong 100, Oslo

INNkjøp

Nasjonalmuseet
Nordea Norge Kunstsamling
Utenriksdepartementet
Statoil
Storebrand kunstsamling

UTSMYKKING

Munkerud Skole

KONKURRANSER

Norges Bank "Forslag til Norges nye seddelserie: havet"

STIPENDER

2017 - Prosjektstøtte, Norsk kulturfond
2016 - Ingrid Lindbäck Langaard stipend
- Ingerid, Synnøve og Elias Fegerstens stiftelse 2015
- Statens arbeidsstipend, 5 år
2014 - Billedkunstnernes vederlagsfonds stipend, 1 år 2012
- Billedkunstnernes vederlagsfonds stipend, 1 år
- Ingerid, Synnøve og Elias Fegerstens stiftelse
2011 - Ingrid Lindbäck Langaard stipend
2009 - Ingrid Lindbäck Langaard stipend
- Statens arbeidsstipend, 3 år
2007 - Ingrid Lindbäck Langaard stipend
- Statens arbeidsstipend for yngre kunstnere, 2 år
2006 - Statens etableringsstipend

BIBLIOGRAFI

Beate Petersen, "Dersom historien ikke tilhørte heltene" intervju, Billedkunst nr 1, 2019
Lotte Konow Lund, "Antikvarens dilemma" intervju, Morgenbladet, 20. jan 2017
Mona Gjessing, "Fremdeles med et skjevt smil", Billedkunst nr 1, 2017
Lars Elton, "Tegnekunst på kanten", Dagsavisen, 17. jan 2017
Kjetil Røed, "Fra nasjonsbygging til maktkritikk", Aftenposten, 25. okt 2014
Elisabeth Mysen, "Politisk kunst på F15", Moss avis, 15. feb 2014
Mona Gjessing, "Striglet og Fri", Klassekampen, 23. jan 2013
Ida Z. Mathistad, "Forførende vakre statements", Numer, Nr 86, 2010
Mona Gjessing, "Uovertruffen tegner", Klassekampen, 3. nov 2010
Line Ulekleiv, "Kode: ukjent", Morgenbladet, 22. okt 2010
Hans Thorsen, "Originale plagiat", Billedkunst Nr. 7, 2010
Mona P. Bjerke, "Virtuose tegninger på talefot med vår egen visuelle virkelighet", NRK 11. okt 2010
Lotte Sandberg, "Uforutsigbar skjønnhet", Aftenposten, 21. nov 2008
Lars Elton, "Tegner med kritisk skjønnhet", VG, 21. nov 2008
Mona Gjessing, "Politisk kritikk med nennsom hånd", Klassekampen, 19. nov 2008
Truls Ramberg, "Tegninger på rett spor", Aftenposten, 11. mars 2007
Harald Flor, "Truser og trusler", Dagbladet, 18. mars 2007
Mona Gjessing, "Sart versus hardtslående i Tegnerforbundet", Billedkunst nr 2, 2007
Marit Paasche, "Tegner godt for fremtiden", Aftenposten, 15. okt 2005

VI HAR GLEDEN AV Å INVITERE TIL ÅPNING AV FILMFESTIVALUTSTILLINGEN

CHRISTIAN MESSEL – ET OMVENDT PERSPEKTIV

SØNDAG 18 AUGUST KL 17.00: Utstillingen åpnes av fylkesordfører Solveig Ege Tengesdal.
Musikalsk innslag ved folinist Almuth Chylek og pianist Marina Johansson fra MUNOR. Hjertelig velkommen!

ÅPNINGSTIDER: 19.-22. august hver dag 10 -19.

23. august - 29. september: tirsdag-lørdag 12-15, søndag 12-17, mandag lukket.